

ГРАФІЧНІ ТЕХНІКИ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	Гуманітарні науки
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, ,декоративне мистецтво, реставрація
Освітня програма	Образотворче мистецтво FINE ARTS
Статус дисципліни	Основна
Форма навчання	очна (денна)
Рік підготовки, семестр	2 курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	2 кредити ЕКТС/ 60 год.
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік
Розклад занять	Лабораторні заняття
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лабораторні: викладач, Гулевич Сергій Олександрович hulievych@gmail.com

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Дисципліна «Графічні техніки» у третьому семестрі орієнтована на дослідження та формування практичних умінь і навичок з графічних технік глибокого друку. Основною технікою глибокого друку вважається офорт. Студенти протягом семестру знайомляться з основними процесами створення гравюрної форми. Вивчають техніку травленого штриха. Знайомляться та опановують процес друку зображення з форми на офортному верстаті. В основі знайомства з технікою закладено вивчення творчості голандського художника Рембрандта. В зазначеному семестрі, студенти, виконують копію гравюри майстра, тим самим поглиблюють власні навички.

Мета опанування дисципліни – формування теоретичних та практичних уявлень про техніку офорту. Вивчення техніки «травленого штриха», а також дослідження ролі та місця техніки офорту в історії образотворчого мистецтва.

Предметом навчальної дисципліни є офорт.

Компетентності: здатність орієнтуватися, розрізняти та розуміти в техніки офорту; розвинути художній світогляд; сформувати високий рівень практичних умінь та навичок.

Програмні результати навчання:

- знання друкованої техніки глибокого типу друку в контексті історії мистецтва;
- вміння самостійно аналізувати графічні твори мистецтва з позиції їх технічного виконання;
- вміння самостійно аналізувати, зіставляти, виявляти стилістичні особливості «травленого штриха»;
- знання зразків світового та українського графічного мистецтва;

- вміння шукати, обробляти та аналізувати інформації з різних візуальних та літературних джерел;
- знання основних понять, термінів і значень в сфері графічного мистецтва.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Навчальна дисципліна викладається в 1-му та 2-му семестрі 2-го курсу навчання, освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Для опанування дисципліни потрібні мати знання з «Рисунку і перспективи» та «Композиції». Курс не залежить від навчальних дисциплін в структурно-логічній схемі освітньої програми.

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Історія техніки офорту.

Розділ 2. Метолологія створення гравюри на металі.

Розділ 2. Техніка «травленого штриха»;

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Білецький П. О. Мова образотворчих мистецтв. Київ : Радянська школа, 1973. 127 с..
2. Богомольний Н., Чебикін А. Техніка офорта. Київ : Вища школа, 1978. 110 с.
3. Лагутенко О. Українська графіка першої третини ХХ століття. Київ : Граніт-Т, 2006. 240 с.
4. Coker Peter. Etching techniques. London : Batsford (1976) <https://archive.org/details/etchingtechnique0000coke/page/n1/mode/2up>
5. Hamerton. Etching & etchers. London: Macmillan (1876) <https://archive.org/details/etchingetchers1876hame/page/4/mode/2up?view=theater>
6. Hind, A.. A History of Engraving and Etching ([edition unavailable]). Dover Publications. (2011) <https://archive.org/details/in.gov.ignca.4406/page/n15/mode/2up?view=theater>
7. Lumsden E.S. The art of etching. New York : Dover Publications (1962) <https://archive.org/details/artofetching00lums/page/10/mode/2up>
8. Klatser R. Etching techniques. Amsterdam : Van Dobbenburgh (1985) <https://archive.org/details/etchingtechnique00rkla/page/n99/mode/2up>

Додаткова література

1. Арт-паралелі:каталог/упоряд.:І.Нестеров,М.Ващенко.Київ,2019.64с.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лабораторні заняття

Лабораторні заняття мають на меті сприяти засвоєнню і закріпленню змісту дисципліни; сформувати у студентів вміння працювати з технікою гравюри на металі та розвинути навички у створенні графічних творів. Аналізувати твори світового та українського мистецтва, виявляти їх технічні особливості. Теми лабораторних занять надано в *додатку А* до силабусу.

№ з/п	Назва теми лабораторного заняття (посилання на інформаційні джерела)
1	Розділ 1. Історія техніки офорту; Літературні джерела: [1, 2, 3, 6]
2	Розділ 2. Метолологія створення гравюри на металі.; Літературні джерела: [4, 6, 8]
3	Розділ 3.Техніка «травленого штриха»; Літературні джерела: [4, 5, 8]

№ з/п	Назва теми лабораторного заняття (посилання на інформаційні джерела)
5	<p>Залік</p> <p>На заліку оголошується кінцева оцінка, яка ставиться у заліково-екзаменаційну відомість. Студенти, що не набрали 60 балів, а також, ті хто хочуть підвищити свою оцінку виконують залікову контрольну роботу. Студенти, що недопущені до заліку можуть здавати на занятті заборгованості. Якщо недопущений студент зміг протягом заняття отримати допуск та має більш ніж 60 балів, він отримує залікову оцінку на цьому ж занятті. Якщо студент допустився, але 60 балів не набрав, він також має право створити залікову роботу.</p> <p>Студенти, що отримали заздалегідь допуск та погоджуються зі своєю оцінкою, можуть не бути присутні на заліковому занятті.</p>

6. Самостійна робота студента

№з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин СРС
1	Відвідування художніх виставок	1
2	Участь у виставках/конкурсах/фестивалях у секції графіки	1
3	Підготовка до лабораторних занять	18
4	Підготовка до заліку	4

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Опрацьовуючи навчальний матеріал навчальної дисципліни «Графічні техніки», студенти на лабораторних заняттях під керівництвом викладача створюють власні твори в техніці офорту.

Завдання та матеріали для проведення творчих завдань оголошуються викладачем під час лабораторного заняття. Спецефічні, лабораторні умови та матеріали унеможливають створювати цей вид гравюри у домашніх умовах.

Відвідуваність і виконання завдань

Для студентів, які бажають повноцінно засвоїти програму курсу й отримати відмінні результати навчання, необхідні 100% відвідування лекційних і практичних занять. Пропущені лабораторні заняття відпрацьовуються. Дедлайн відпрацювань – передостаннє практичне заняття. Для виконання практичних завдань рекомендується використовувати твори Рембрандта.

Політика університету:

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: робота на лабораторних заняттях у формі творчих робіт (копій) та доповідей з використанням презентацій з проблемних питань теми.

Календарний контроль: творчий перегляд, як контроль етапу виконання творчої роботи (копії), проводиться двічі на семестр.

Семестровий контроль: залік.

Оцінювання та контрольні заходи

Рейтинг студента з навчальної дисципліни складається з балів, що він отримує за:

- роботи на лабораторних заняттях;

Робота студента:

- наявність всіх лабораторних завдань визначає 60% його рейтингу з дисципліни;
- Залік визначає 40% його рейтингу з дисципліни.

Студент отримує найвищий рейтинг, якщо він:

- бере активну участь у роботі на лабораторних заняттях, володіє знанням послідовності роботи з матеріалом;

Пропущені заняття, неточності, неповнота, помилки у відповідях на базі недостовірних джерел інформації спричиняють зниження рейтингу студента.

Очікується, що творчі роботи на лабораторні заняття студент готує самостійно.

Викладач оцінює роботу студента на кожному лабораторному занятті. Рейтинг студента відображається в особистому кабінеті електронного кампусу.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

- 1) Робота на лабораторних заняттях (максимальна кількість балів за роботи до 1-ої теми складає 20):

дві, якісні художні роботи у техніці за темою лабораторного заняття, вільне володіння технологічною картою, знання творів світової та української графічної школи; за першою та другою темою дисципліни, відповідні бали можна отримати за підготовлену презентацію за проблематикою теми. Усному поясненню та володінню проблематикою зазначеної теми.	20
дві художні роботи, що виконані згідно з вимогами до рівня «умінь», або незначними уточненнями; за першою та другою темою дисципліни, відповідні бали можна отримати за підготовлену презентацію.	15
одна художня робота у техніці за темою лабораторного заняття; одна презентація.	5

Календарний контроль:

Календарний контроль проводиться двічі на семестр. Метою проведення календарного контролю є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами.

Умови отримання позитивного календарного контролю	Перший календарний контроль (тиждень 8)	Другий календарний контроль (тиждень 14)
Поточний рейтинг	≥ 20 балів	≥ 40 балів

Умови допуску до семестрового контролю: семестровий рейтинг не менше 60 балів.

Семестровий контроль:

Студенти, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку 60 балів. Під час заліку проводиться творчий перегляд студенти які виконали всі завдання на достатньо високому рівні отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань. Сума рейтингових балів, отриманих студентом протягом семестру, переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею.

Якщо сума балів менша за 60 та виконані умови допуску, студент має продемонструвати вільне володіння технологічною картою процесів. За підсумком виставляється рейтингова оцінка.

Заліковий перегляд оцінюється у 40 балів.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100–95	Відмінно
94–85	Дуже добре
84–75	Добре
74–65	Задовільно
64–60	Достатньо
Менше, ніж 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

За наявності у студента документів, які підтверджують його участь у тематичних графічних виставках (міських, міжміських, всеукраїнських тощо) можуть зараховуватись за відповідною тематикою та відповідними балами РСО.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено викладачем, Гулевичем Сергієм

Ухвалено кафедрою графіки (протокол № 13 від 20 червня 2024)

Погоджено Методичною комісією Науково-навчального Видавничо-поліграфічного інституту (протокол №5 від 24.06.2024).

Додаток А

Теми лабораторних занять

Лабораторне заняття 1. Презентація

Історія становлення техніки офорту.
Відоме ім'я в царині офорту.
Пейзаж в офорті.
Зображення людини в техніці офорту.
Сучасний стан техніки офорту в Україні та світі.

Лабораторне заняття 2. Презентація

Різновиди технік офорту.
«Травлений штрих» та його особливості.
Творчість Рембрандта.
Мистецький аналіз обраного твору в техніці «тарвленого штриха»(на вибір студента).

Лабораторне заняття 3. Портрет/постать

Копія гравюри Рембрандта (на вибір студента)

Лабораторне заняття 4. Пейзаж

Копія гравюри Рембрандта (на вибір студента)